

ბიძინა ივანიშვილი არა იმდენად პოლიტიკური ფიგურაა, რამდენადაც საქართველოს გადარჩენის ერთადერთი მექანიზმი

გაზეთი “საერთო გაზეთი” – 18-24 ივლისი, № 32, 2012

გესაუბრებით ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ლადო
კაპავას

—ბატონო ლადო, წინასაარჩევნოდ ხელისუფლებამ წარმოადგინა ახალი
ეკონომიკური პროგრამა – “მეტი სარგებელი ხალხს” – როგორ შეაფასებდით ამ
დოკუმენტს?

—თავად პროგრამას სათაურივე არის მცდარი ფორმულირება, რადგანაც
ქართულად “სარგებელი” არის პროცენტი, ალბათ უნდოდათ ეთქვათ – “მეტად
სასარგებლო ხალხისთვის” –ქართულად ასეა. მათი ნათქვამი ინგლისურის
კალკია. რაც შეეხება თავად შინაარსს, მიუხედავად იმისა რომ მას ჰქვია
პროგრამა, ეს დოკუმენტი არის მოწოდებებისა და სურვილების თავმოყრა. ის
შედგენილია ზუსტად ისე, როგორც მთავრობის მიერ წარმოდგენილი იყო
მსგავსი დოკუმენტები მთელი რვა წლის განმავლობაში. ყველაზე ძლიერი
პრემიერ-მინისტრი “ვარდების რევოლუციის” შემდეგ ვინც ყოფილა, იყო ზურაბ
უგანია და მასაც არ ჰქონია ნორმალური პროგრამა. შემდგომში ეს სტილი
სრულადაა დაცული და არც ერთი მსგავსი დოკუმენტი არ არის პროგრამა.
ისმის კითხვა: რა მიმართებაშია მერაბიშვილის ეს ახალი დოკუმენტი მთავრობის
წინა მსგავს დოკუმენტებთან? 2008 წლის არჩევნებში ნაციონალები მოვიდნენ
პროგრამით “ერთიანი საქართველო სიღარიბის გარეშე”. სინამდვილეში არც ეს
იყო პროგრამა.

რა მოხდა, შეასრულეს მათ ეს პროგრამა? აღარ არის სიღარიბე ქვეყანაში? პრაქტიკულად მთავრობამ არ აღიარა, რომ წინა პროგრამა ვერ შეასრულა, ამიტომ დაიწყო მისი გადაფარვა ახლით “მეტი სარგებელი ხალხს”. კიდევ უფრო
საინტერესოა ბოლოდროინდელი ინიციატივები: გასული წლის ოქტომბერ-

ნოემბერში სერიოზულად გაპიარდა მთავრობის ათასი ქადაგი გეგმა. ამ ახალი, მერაბიშვილის ული პროგრამაში კი სულ არ არის ნახსენები მის შესახებ. ის ათასი ქადაგი გეგმა 2011-15 წლებზე იყო გათვალისწინებული, ეს ახალი კი უახლოეს ოთხ წელზეა გათვალისწინებული. რა მიმართებაშია ერთი მეორესთან – სრულიად გაუგებარია. 2012 წლის თებერვალში პრეზიდენტი სააკაშვილი გამოვიდა პარლამენტში და გააუდერა 5 პინქტიანი გეგმა, თუმცა, რეალურად მხოლოდ 3 პუნქტზე ისაუბრა. ამ შემთხვევაში არც ამ სამ პუნქტზე არ არის მინიშნება. გაუგებარია, ის, რაც საქართველოს დღევანდელმა მთავრობამ წარმოადგინა რა მიმართულებაშია პრეზიდენტის მიერ რამდენიმე თვის წინ გაკეთებულ განცხადებებთან?

ეს ყველაფერი პასუხისმგებელი კითხვებია. ჩანს, ყველაფერი ზერელე დაპირებებია. პარლამენტში გამოსვლისას ახალმა პრეზიდენტ-მინისტრმა თქვა, რომ მას სტატისტიკა საერთოდ არ აინტერესებს. ეს ორმხრივად შეიძლება გავიგოთ: არ აინტერესებს იმიტომ, რომ არ ესმის სტატისტიკის საჭიროება და ან მეორე, ესმის მაგრამ იცის, რომ ეს სტატისტიკა, რომელიც ქვეყანაშია გაყალბებულია! ცხადია, რაც გაყალბებულია, ის არავის არ სჭირდება...

აქედან გამომდინარე, ნაციონალების დაპირებები არის ზერელე და ხშირ შემთხვევაში იმეორებს იმ დაპირებებს, რომლებიც ცოტა ხნის წინ გააუდერა ბიძინა ივანიშვილმა, ოდონდ იმ განსხვავებით, რომ ის, მაგალითად, ლაპარაკობს სოფლის მეურნეობის ყოველწლიურ მილიარდიან დაფინანსებაზე, მერაბიშვილი კი ამბობს, რომ ოთხ წელიწადში იქნება ოთხი მილიარდი. ფაქტი ერთია, რომ რეალური ეკონომიკური პროგრამა, ჯერ არც ივანიშვილის გუნდს არ წარმოუდგენია. თუმცა, ივანიშვილმა ერთ-ერთ გამოსვლისას მიმართა ხალხს და უთხრა, რომ მე თქვენ შეურაცყოფას არ მოგაყენებო და გაუჩერებს არ დაგირიგებოთ. დიახ, ვაუჩერის დარიგება შეიძლება იმ დროს, როცა კრიტიკული სიტვაციაა, მაგრამ როცა ეს სისტემატიკურ ხასიათს იღებს წლების განმავლობაში, ეს ნიშნავს იმას, რომ მთავრობა არ გეგმავს არც სოციალურ პოლიტიკის შემუშავებას, არც ენერგეტიკული პოლიტიკის შემუშავებას და არც სხვა სფეროსი.

ივანიშვილი კი ხალხს პპირდება, რომ მოსახლეობას ექნება ისეთი ხელფასი და პენსიები, რომ თავად შეძლებენ თავის რჩენას. მისი აზრით პენსია არ უნდა იყოს საარსებო მინიმუმზე ნაკლები.

ხელისუფლების აზრით კი საპენსიო პაკეტი უნდა იყოს ასი დოლარის შესაბამისი. ჩემთვის გაუგებარია, რატომ საუბრობს მთავრობა დოლარებით, როცა ეროვნულო ვალუტა არის ლარი? ან რატომ უნდა იყოს საპენსიო პაკეტი ასი დოლარის შესაბამისი და არა თავად პენსია? იმიტომ ხომ არა, რომ საპენსიო პაკეტში შეიყვანონ დაზღვევაც და ვაუჩერიც?

საარსებო მინიმუმი ის მაჩვენებილია, რომელსაც დღეს მთავრობა არაფერში არ იყენებს, არ სჭირდება.

ივანიშვილის გუნდის დაპირება, რომ საარსებო მინიმუმი დღეს ორასოც ლარს შეადგენს და ამაზე ნაკლები პენსია ქვეყანაში არ უნდა იყოს, უფრო რეალურად მიმაჩნია. თუმცა, მინდა ვნახო მათი პროგრამა, რომ ამ ორასოც ლარიანმა პენსიამ არ გამოიწვიოს შემდგომში ინფლაცია და ლარი არ გაუფასურდეს.

—მინისტრები შეცვლა მოიტანს რაიმე სიკეთებს?

—არაფერი არ შეცვლილა მოხდა მხოლოდ გადაადგილება, რაც შეეხება დასაქმების მინისტრს ის ფიზიკურად ვერ მოასწრებს წინასაარჩევნო პერიოდში რაიმეს გაკეთებას, იმიტომ, რომ მას სჭირდება საკანონმდებლო ბაზა და ზაფხულში კი პარლამენტი არ მუშაობს. ამდენად ეს ახალი პოსტი მინისტრისა ფორმალურია.

—დანარჩენ “კარუსელზე” რა შეიძლება ითქვას?

—შაშქინი რისი სპეციალისტია, ციხეების, განათლების თუ თავდაცვის? გაუგებარია. რაც შეეხება მერაბიშვილს ის სამწუხაროდ ვერ იქნება ძლიერი პრემიერი იმიტომ, რომ მას დააკარგვინეს კონტროლი შინაგან საქმეთა სამინისტროზე. მისი ნდობით აღჭურვილი პირი რომ დაენიშნათ მინისტრად, ის საკმაოდ გაძლიერდებოდა. ბარო ახალიამ კი საკადრო ცვლილებები მოახდინა, რამაც მერაბიშვილის პოზიციები შეასუსტა. ვფიქრობ არც მერაბიშვილია იმით ბედნიერი, რომ ასე მიზანმიმართულად დაუნგრიერ მოქლი სისტემა, რომლითაც ის ამაყობდა.

—ისიც ნუ დაგვავიწდება, რომ მერაბიშვილმა სისტემა ააწყო ბიძინა ივანიშვილის შემწეობით და დახმარებით.

—დიახ ეს დახმარება იყო და ბიუჯეტიდანაც კარგი დაფინანსება ჰქონდა.

—ეკონომიკური პროგრამა ქვეყანას რატომ არ გააჩნია?

—იმიტომ რომ ერთი კაცის ახირებაზეა ყველაფერი დამოკიდებული. მაგალითად, უნდა “ლაზიკა” და უნდა აშენდეს! შეიძლება ამ პროექტზე სერიოზულად ვიღაპარაკოთ? ცხადია არა. ხელისუფლებას არ აქვს ქვეყნის განვითარების რეალური გეგმა.

—რას ელით მომავალი არჩევნებისაგან, შეძლებს კი ბიძინა ივანიშვილი ქვეყნის გადარჩენას? სამწუხარო არ არის ის ფაქტი, რომ მას ევროპარლამენტშიც ოლიგარქი უწოდეს?

—საქმე იმაში გახლავთ, რომ სერიოზული პოლიტიკური თამაში მიმდინარეობს როგორც ჩვენში, ისე უცხოეთში. ვიდრე ივანიშვილი გამოჩნდებოდა “თამაში ცალ კარში” მიმდინარეობდა, ანუ რასაც სააკაშვილი იტყოდა იმას აპიარებდნენ მის მიერ ჩვენი ფულით დაქირავებული ლობისტები. ივანიშვილი კი ლობისტებს საკუთარი ხარჯებით აფინანსებს. ევროპარლამენტში თუ მას ოლიგარქი უწოდეს ეს დიდს არაფერს ნიშნავს, მოსყიდული და დაქირავებული ხალხი მარტო საქართველოში ხომ არ არის?

ის, რასაც დღეს ხელისუფლება ივანიშვილს უკეთებს, არის ყოველგვარი კანონდარღვევა, სამართლიანობაზე კი ლაპარაკიც ზედმეტია. მას ქონების ნაწილი დაუყადაღეს, სურთ აუქციონზე გაუყიდონ და ა.შ.

ერთადერთი რესურსი რაც მას ქვეყანაში გააჩნია, ეს არის — ქართველი ხალხი, რომელსაც ებრძვის სააკაშვილი! ამიტომ თუ ხალხი მოინდომებს ქვეყანაში სერიოზული ცვლილები იქნება.

მე ამ პიროვნებაში არა იმდენად პოლიტიკურ ფიგურას ვხედავ, რამდენადაც საქართველოს გადარჩენის მექანიზმს!

უძრაობა-არის დამყაყება, მოძრაობა ცვლილების გარეშე შეუძლებელია, ამიტომ ქვეყანაში უნდა მოხდეს ცვლილება. ამ ცვლილების რეალური ინსტრუმენტი ჩვენი ერისათვის არის ბიძინა ივანიშვილი, და, თუ მან ამ არჩევნებში ვერ გაიმარჯვა, კიდევ მრავალ წელს ვიქნებით “ნაციონალურ” უძრაობაში!

ეთერ კასრელიშვილი